

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 86/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby, [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Sabóom, advokátska kancelária, Obchodná 6, Sečovce, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14 S 59/2016 z 26. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn.

14 S 59/2016 z 26. septembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 10. novembra 2016.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav“), kde bol zaradený pre účely výkonu trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Trest, ktorý vykonáva, mu bol uložený súdmi v Českej republike. Počas výkonu trestu v Českej republike mal vždy povolené kontaktné návštevy.

2.1 Žiadosťou z 26. apríla 2016 sa sťažovateľ domáhal povolenia kontaktnej návštevy príbuzných a blízkych rodinných priateľov. Uviedol, že síce počas výkonu trestu v Českej republike bol umiestnený v oddiele s bezpečnostným režimom, avšak nie kvôli obligatórnym dôvodom, ale výlučne len z dôvodov preventívno-bezpečnostných, a preto neexistuje legitímny dôvod uplatňovať proti nemu obmedzenia nezodpovedajúce naliehavej spoločenskej potrebe. V žiadosti ďalej poukázal na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa návštev odsúdených a tiež na to, že je vystavovaný ponižujúcemu zaobchádzaniu držaním v cele až 23 hodín denne s tým, že požadovaná návšteva prispeje k jeho psychickej pohode a zachovaniu duševnej stability (čo je podľa judikatúry ESLP nenahradiateľnou podmienkou rešpektovania súkromného života).

2.2 Rozhodnutím riaditeľa ústavu sp. zn. ÚVTOSaÚVV-1-591/11-2016 z 3. júna 2016 (ďalej len „rozhodnutie riaditeľa ústavu“) bola žiadosť sťažovateľa zamietnutá s poznámkou „*Návštevu zrealizovať bez priameho kontaktu s matkou a bratom*“, v dôsledku čoho nemal sťažovateľ žiadnu návštevu, keďže jeho blízki a aj on sám psychicky trpia pri vykonávaní návštevy iným ako normálnym ľudským kontaktom, a teda blízki sťažovateľa pri neschválení návštev kontaktným spôsobom nenavštevujú.

2.3 Rozhodnutie riaditeľa ústavu sťažovateľ napadol správnu žalobou zo 4. augusta 2016 podanou krajskému súdu.

2.4 Uznesením krajského súdu č. k. 14 S 59/2016-43 z 26. septembra 2016 bolo konanie o správnej žalobe zastavené a vec bola postúpená prokurátorovi Krajskej

prokuratúry v Trnave (ďalej len „prokurátor“). Krajský súd konštatoval, že „*rozhodovací proces, ktorého výsledkom je vydanie vyššie uvedeného rozhodnutia, patrí do právnej úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru a nie je možné takéto rozhodovanie považovať za rozhodovanie správneho orgánu v oblasti verejnej správy*“. Ďalej krajský súd konštatoval, že v prípade sťažovateľa sa návšteva priamym kontaktom podľa § 18 ods. 2 písm. e) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov, spravidla nevykonáva. Rozhodnutie riaditeľa ústavu označil za nie typický individuálny správny akt, ktorý preto nepodlieha preskúmaniu správnym súdom, a naznačil neobmedzenosť správneho uváženia riaditeľa ústavu.

3. Podľa sťažovateľa krajský súd nijakým spôsobom nereagoval na jeho argumentáciu uvedenú v správnej žalobe. Sťažovateľ v ďalšom po citácii znenia dotknutých článkov ústavy, listiny a dohovoru poukazuje na rozhodovaciu prax ESLP, ústavného súdu, ako aj Najvyššieho správneho súdu Českej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) v súvislosti s výkladom právnej normy, neprípustnosťou absolútneho správneho uváženia a možnosťou jeho súdneho prieskumu, zásadou extenzívneho výkladu práv, aplikáciou princípu efektivity ochrany práv, právom na súkromie a judikatúrou ESLP vzťahujúcou sa k návštevám väznených osôb, ako aj neprípustnosťou výluky zo súdneho prieskumu tých aktov väzenskej služby, ktoré sa dotýkajú základných práv a slobôd, resp. občianskych práv a záväzkov väzňov.

3.1 Podľa názoru sťažovateľa napriek skutočnosti, že odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy je dovolené v prípade ustanovenom zákonom, tento postup nie je namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd. Ústavná norma (čl. 46 ods. 2 ústavy) žiadnym spôsobom neurčuje, v akom type súdneho konania a na základe akého návrhu majú sudy takéto rozhodnutia preskúmať, a ani sa nezmieňuje o duchu rozhodnutí, ktoré by mali byť (aj z tohto dôvodu) vylúčené zo súdneho preskúmania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam alebo slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť

vylúčené. Vychádzajúc z uvedeného je preto úlohou súdu zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť predmetom súdneho preskúmania, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak súd zistí, že to tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania. Z uvedeného vyplýva, že samotný druh, resp. formálne označenie rozhodnutia správneho orgánu nemôžu byť samé osebe jediným a rozhodujúcim dôvodom na odmietnutie jeho súdneho preskúmania. Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 ústavy preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Postup súdu, ktorý zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy (II. ÚS 50/01).

3.2 S odkazom na princípy výsadného postavenia práva a zákazu svojvôle, ktoré stoja v pozadí väčšiny ustanovení dohovoru, dospel ESLP k záveru, že prístup k súdu je inherentným prvkom záruk zakotvených v čl. 6 dohovoru. Každý, kto pokladá určitý zásah do výkonu niektorého zo svojich práv občianskeho charakteru za nezákonný, musí mať možnosť obrátiť sa na súd spĺňajúci požiadavky čl. 6 ods. 1 dohovoru (Le Compte, Van Leuven a De Meyere proti Belgicku z 23. 6. 1981). Pojem „občianskych práv a záväzkov“ uvedený v čl. 6 ods. 1 dohovoru má autonómnu povahu. Nemôže byť interpretovaný iba odkazom na vnútroštátne právo zainteresovaného štátu. Článok 6 ods. 1 dohovoru sa aplikuje nezávisle od verejnoprávneho alebo súkromnoprávneho postavenia strán v spore, ako aj od povahy zákona upravujúceho „spor“, o ktorý v danej veci ide. Postačuje, aby výsledok konania bol rozhodujúci pre práva a záväzky súkromného charakteru (X. proti Francúzsku z 31. 3. 1992).

3.3 Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že ESLP konštantne zdôrazňuje, že predmetom „sporov“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže byť buď sama existencia „občianskeho práva“, alebo tiež jeho rozsah a podmienky (spôsob) výkonu (Ganci proti Taliansku z 30. 10. 2003 týkajúci sa práv väzňa, Procola proti Luxembursku z 28. 9. 1995).

3.4 V súvislosti s rozhodovaním o sťažnostiach väznených osôb EŠĽP vôbec nerozlišuje, či k zásahu došlo konaním štátu (väznice) alebo nevyhovením žiadosti väznenej osoby, ktorou sa určitého práva (aj nenárokového) domáhala. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok vo veci Kalda proti Estónsku z 19. januára 2016 týkajúci sa žiadosti odsúdeného o prístup k vybraným internetovým stránkam, rozsudok vo veci Giszak proti Poľsku z 29. novembra 2011 týkajúci sa žiadosti odsúdeného o povolenie návštevy chorej dcéry v nemocnici a účasti na pohrebe, ako aj na rozsudok vo veci Beier proti Nemecku z 22. januára 2008 týkajúci sa žiadosti odsúdeného o povolenie mať v cele CD prehrávač a zariadenie pre videohry. Vo všetkých týchto prípadoch skúmal EŠĽP okrem otázok legality a legitimacy najmä závažnosť dôvodov na zamietavé stanoviská v súvislosti s povinnosťou presvedčivo dokázať, že nevyhovenie žiadostiam sťažovateľov bolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti.

3.5 Z judikatúry EŠĽP vo vzťahu k zasahovaniu do (v podstate) akýchkoľvek právnych oblastí (sfér) väznených osôb vyplýva, že sa dotýkajú „občianskych práv a záväzkov“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Akékoľvek obmedzenia návštev, monitorovanie korešpondencie, obmedzovanie telefonovania či záujmu na voľnočasových aktivitách sú zásahom do práva na súkromie (Khoroshenko proti Rusku z 30. 6. 2015, Opriyev proti Rusku z 9. 10. 2008, Labita proti Taliansku zo 6. 4. 2010, Petrov proti Bulharsku z 22. 5. 2008, Beier proti Nemecku z 22. 1. 2008). Obmedzujúce prostriedky (putá a podobne), osobné prehliadky, podmienky detencie, zodpovedajúca strava, osobitný režim výkonu trestu môžu byť zásahom do práva nebyť vystavovaný ponižujúcemu zaobchádzaniu.

3.6 V súlade s judikatúrou EŠĽP je aj rozhodovacia prax českých správnych súdov v otázkach väznenstva.

3.7 Z rozsudku najvyššieho správneho súdu č. k. 8 As 53/2011-73 z 21. februára 2012 vyplýva, že za správne rozhodnutie, ktoré môže byť napadnuté žalobou v správnom súdnictve, možno považovať aj neformálne oznámenie, pokiaľ ním správny orgán odmietne vyhovieť nejakému subjektívnemu právu žiadateľa. Neformálny úkon, ako napr. oznámenie, je v materiálnom zmysle rozhodnutím, ak ide o materiálne významný postoj k žiadosti

dotýkajúcej sa subjektívneho práva žiadateľa. Najvyšší správny súd konštatoval, že pokiaľ by bola žiadosť väzňa o vydanie dokladov zamietnutá, hoci aj neformálnym oznámením s materiálnymi účinkami, preto, že vysvetlenie dôvodov žiadosti absentovalo, postupoval by väzenský ústav chybné a väzeň by sa mohol domáhať nápravy správnu žalobou a ako správny orgán by označil príslušný väzenský ústav.

3.8 V rozsudku najvyššieho správneho súdu č. k. 9 Aps 1/2011-93 z 12. januára 2012, ktorý sa týkal zaradenia odsúdeného do oddelenia so zosilneným stavebno-technickým zabezpečením (ekvivalent oddielu s bezpečnostným režimom), sa predovšetkým vymedzili predpoklady aktívnej legitímácie odsúdeného, ktorá je daná vždy, keď sa jednostranný úkon orgánu verejnej moci v konkrétnej veci záväzne a autoritatívne dotýka jeho právnej sféry. Ďalej sa tu spochybnila účinnosť podnetu prokurátorovi vykonávajúcemu dozor v miestach výkonu trestu, keďže nejde o riadny opravný prostriedok, ktorý má predchádzať správnej žalobe. Nespochybnené zostalo to, že ide o problematiku správneho súdnictva.

3.9 Z rozsudku najvyššieho správneho súdu č. k. 5 As 67/2012-37 zo 17. mája 2012 vyplýva, že úkony, ktorými väzenské orgány zasahujú do práv a povinností odsúdených, sú úkonmi verejnej správy, teda väzenské orgány konajú ako správne orgány. Osobitne bolo zdôraznené, že aj napriek úzkej súvislosti činnosti väzenských orgánov pri zaistovaní výkonu odňatia slobody odsúdených s trestným konaním a aj napriek určitej zákonom vymedzenej právomoci súdov rozhodujúcich v trestnom konaní a prokuratúr týkajúcich sa výkonu trestu odňatia slobody, väzenské orgány nevykonávajú túto činnosť ako orgány činné v trestnom konaní, a preto je potrebné považovať túto činnosť v rozsahu, v akom sa ňou zasahuje do práv a povinností odsúdených, za výkon verejnej správy.

3.10 Právomoc správnych súdov v otázke zásahov do právnej sféry odsúdených zo strany väzenských orgánov konštatoval aj Ústavný súd Českej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 283/12 z 5. apríla 2012.

3.11 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v uznesení sp. zn. 2 Sžo 20/2012 zo 16. januára 2013 v súvislosti so žalobou odsúdeného proti rozhodnutiu

riaditeľa ústavu o nepovolení používania notebooku uviedol, že súdne preskúmateľné sú aj rozhodnutia, ktoré neboli vydané v správnom konaní, a to za podmienky, že zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických a právnických osôb priamo dotknuté. Na základe uvedeného aj neformálne rozhodnutie riaditeľa ústavu o zamietnutí žiadosti odsúdeného o používaní notebooku môže byť spôsobilým predmetom súdneho prieskumu.

3.12 Na základe dosiaľ uvedených argumentov vyjadruje sťažovateľ názor o ústavnej neudržateľnosti ojedinelého a bližšie neodôvodneného stanoviska krajského súdu, podľa ktorého rozhodovanie o právach a povinnostiach odsúdeného patrí do oblasti úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru, ktoré nie je možné považovať za rozhodovanie orgánu verejnej správy, a dodržiavanie zákona pri realizácii výkonu trestu má prislúchať výlučne prokurátorovi vykonávajúcemu dozor nad zachovaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody. Toto stanovisko už na prvý pohľad odporuje judikatúre ESĽP, najvyššieho správneho súdu, najvyššieho súdu a v neposlednom rade označeným článkom ústavy, listiny a dohovoru. Z týchto ustanovení je zrejmé, že z právomoci súdov nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd, resp. občianskych práv a záväzkov (je pritom irelevantné, v akom postavení sa dotknutá osoba nachádza, teda či ide o odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktorého právnej sféry sa dotýka rozhodnutie väzenských orgánov).

3.13 Vo vykonávacom konaní podľa štvrtej časti Trestného poriadku v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody rozhodujú súdy výlučne o nariadení výkonu trestu, odklade výkonu trestu, zmene spôsobu výkonu trestu, prerušení výkonu trestu, upustení od výkonu trestu, započítaní väzby a trestu, premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, výkone podmiennečného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, výkone podmiennečného trestu odňatia slobody a výkone podmiennečne zastaveného trestného stíhania. Príslušnosť súdov na rozhodovanie vecí vo vykonávacom konaní v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody je stanovená taxatívne a nezahŕňa preskúmanie rozhodnutí ústavov na výkon trestu dotýkajúcich sa právnej sféry odsúdených.

3.14 Podľa sťažovateľa v materiálnom ponímaní je verejná správa činnosťou štátnych alebo iných verejných inštitúcií, ktorá svojím obsahom nie je ani činnosťou zákonodarnou, ani súdnou. Verejná správa je realizovaná vykonávaním zákonov alebo inou činnosťou vo verejnom záujme osobami, ktoré nie sú nezávislé. Verejná správa je správa, ktorej cieľom je správa verejných vecí, vykonáva sa vo verejnom záujme a je prejavom verejnej moci v štáte. Právna teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. vrchnostenskej verejnej správe. Verejná moc je moc spôsobilá autoritatívnym spôsobom ovplyvniť právne postavenie fyzickej alebo právnickej osoby (t.j. súkromnej osoby), ktorá nie je v rovnocennom postavení voči vykonávateľovi verejnej správy. Súkromná osoba je povinná verejno-mocenský prejav vôle vykonávateľa verejnej správy rešpektovať a vykonávateľ verejnej správy je oprávnený ju k tomu i donucovať verejno-mocenskými prostriedkami. Vykonávatelia verejnej správy majú postavenie vykonávateľov verejnej moci. Z materiálneho hľadiska verejná správa predstavuje druh činnosti, ktorú uskutočňujú vykonávatelia verejnej správy. Táto činnosť nemá charakter zákonodarnej, ale ani súdnej činnosti.

3.15 Ústavy na výkon trestu odňatia slobody, resp. osoby v služobnom pomere so Zborom väzenskej a justičnej stráže rozhodujú autoritatívnym spôsobom o rozsahu a obsahu subjektívnych práv alebo povinností odsúdených. Takáto kompetencia im výslovne vyplýva zo zákona a výsledkom tejto činnosti je rozhodnutie v konkrétnej veci smerujúce proti konkrétnemu odsúdenému. Ide preto o individuálne správne akty vydané v oblasti verejnej správy a nesporne vo verejnom záujme. Navyše ústavy na výkon trestu odňatia slobody nekonajú v súvislosti s výkonom práv a povinností odsúdených vo výkone trestu ako orgány činné v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku a contrario).

3.16 Podľa sťažovateľa rozhodujúcim nedostatkom právneho názoru krajského súdu vyčleňujúceho rozhodovanie o základných právach a slobodách odsúdených spod ochrany správnych súdov a radiace ho výlučne prokurátorovi v zmysle § 4 ods. 1 písm. b) a § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov je upretie práva odsúdených na súdnu ochranu a prístup k súdu, a to bez zohľadnenia dôsledku takéhoto názoru, ktorým je ponechanie týchto osôb bez ochrany garantovanej označenými článkami

ústavy, listiny a dohovoru, keďže v sústave všeobecných súdov neexistuje iný súd, ktorý by o ochrane základných práv a slobôd odsúdených rozhodoval. Každý, teda aj odsúdený tvrdiaci, že bol na svojich základných právach a slobodách ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, má právo na preskúmanie zákonnosti takéhoto rozhodnutia nezávislým a nestranným súdom. Prokurátor atribúty nezávislého a nestranného súdu nemá a nemôže suplovať súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy oddelene od iných štátnych orgánov, rozhodujú o občianskoprávných a trestnoprávných veciach a preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (čl. 142 ods. 1 ústavy). Ak nie je daná právomoc iného všeobecného súdu na rozhodnutie o žalobe odsúdeného namietajúceho zásah do jeho právnej sféry rozhodnutím (opatrením, nečinnosťou či iným zásahom) ústavu na výkon trestu odňatia slobody (resp. osôb konajúcich v jeho mene), sú príslušné správne súdy.

3.17 Sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 700 €, keďže podľa jeho názoru porušenie práv bolo vzhľadom na judikatúru ESĽP osobitne svojvoľné, hrubé a nepredvídateľné a ide o jedno z najvážnejších porušení ústavy, listiny a dohovoru. Ďalej je podstatné, že porušenia sa dopustil súd, ktorého úlohou je práve opak. Porušenie základných práv dolieha na sťažovateľa osobitne nepriaznivo, trpí pocitom bezmocnosti, menejcennosti a došlo u neho v podstate k negovaniu dôvery v možnosť poskytnutia spravodlivosti. Napokon poukazuje na to, že porušenie jeho základných práv nie je možné reparať len zrušením napadnutého uznesenia, keďže pocity utrpenia spôsobené oddiaľovaním poskytnutia súdnej ochrany a ich prežitie nie je možné navrátiť späť a zhojiť inak ako priznaním finančného zadosťučinenia.

4. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 14S 59/2016-43 zo dňa 26.9.2016, bolo porušené základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 14S 59/2016-43 zo dňa 26.9.2016, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu 1 700 €, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Trnave do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta JUDr. Jozefa Sabóa... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto

možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Ústavný súd už vo veciach sp. zn. II. ÚS 635/2017 a sp. zn. II. ÚS 819/2016 (uznesenie o prijatí) jasne uviedol, že rozhodovanie ústavu na výkon trestu odňatia slobody (napr. o uložení disciplinárneho trestu odsúdenému a pod.) nie je klasickým správnym (administratívnym) konaním (či trestaním alebo správnym trestaním sui generis). Ústav na výkon trestu odňatia slobody pri konaní proti odsúdenému (napr. pri ukladaní disciplinárneho trestu odsúdenému a pod.) nerozhoduje ako správny orgán, ktorý má určenú pôsobnosť a právomoc v rámci konkrétnej oblasti verejnej správy zameranú na konkrétne verejné dobro (napr. ochrana prírody, krajiny, verejného zdravia, bezpečnosti cestnej premávky a pod.).

7.1 Konanie ústavu na výkon trestu odňatia slobody proti odsúdeným v rámci výkonu trestu odňatia slobody má ideový, logický a aj normatívny základ v trestnej oblasti (nie verejnej správe), v trestnom práve (nie v správnom práve) a je len pokračovaním výkonu trestnej politiky štátu proti osobám páchajúcim trestné činy, ktorá sa formalizovane prejavuje počnúc prípravným konaním, pokračujúc konaním pred súdom, završením právoplatným odsudzujúcim rozsudkom o dokázaní viny a uložení trestu odňatia slobody, ktorý sa za zákonom stanovených podmienok musí vykonať v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

7.2 Podradiť konanie ústavu na výkon trestu odňatia slobody proti odsúdeným v rámci výkonu trestu odňatia slobody pod správne právo a jeho preskúmavanie správnymi súdmi je z dogmatického hľadiska nesprávne unifíkované dvoch dichotomických právnych odvetví s rozličnými právnymi zásadami a odlišným účelom, ktorý v spoločnosti plnia. Správnemu súdnictvu neprináleží rozhodovacia právomoc v rámci agendy z oblasti

trestného práva, ktorým konanie ústavu na výkon trestu odňatia slobody proti odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody bezpochyby je.

7.3 Aj preto zákonodarca v rámci platného a účinného práva určité konania pred ústavom na výkon trestu odňatia slobody explicitne vyňal z preskúmvacej pôsobnosti súdov – podľa § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom“. Táto právna úprava je účinná od 1. januára 2014.

7.4 Na základe prezentovaných záverov ústavný súd konštatuje, že krajský súd ústavne bezchybne a správne rozhodol o zastavení konania o žalobe sťažovateľa v rámci správneho súdnictva smerujúcej proti rozhodnutiu riaditeľa ústavu. Závery krajského súdu sú totožné so závermi ústavného súdu a právny názor krajského súdu sa ničím nelíši od právneho posúdenia spornej otázky ústavným súdom. Krajský súd aplikoval príslušné právne predpisy v súlade s ich znením, účelom i duchom a postupu krajského súdu a jeho napadnutému uzneseniu nie je možné z ústavnoprávneho hľadiska absolútne nič vytknúť.

7.5 Ústavný súd preto odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona ústavnom súde aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018